

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike.

Inserat: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupičski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K.

Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inserata naj se pritoži znakma za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaselova ulica št. 5, priljeno. — Telefon št. 304.

Ne zapostavljajte domačinou.

Dostikrat je že bila Trboveljska družba na naših časopisih predmet kritike in sicer radi visokih cen premogu, kakor tudi radi zapostavljanja našega življa. V tem se ni nič spremeno. Dela se pač še vedno razliko med našimi ljudmi in onimi privandranci iz prejšnje dobe, ki še vedno niso naredili prostora prav tako, oziroma bolj sposobnim zavednim Slovencem. A ne le, da se ti gospodje iz one zlate dobe še vedno krčevito drže na svojih mestih ter pri tem zavabljajo čez našo državo, tako da se jih je moralno par že pognati preko meje — še prihajajo novi gospodje učit se slovenskega jezika iz Avstrije in nemških krajev Češkoslovaške. Pred letom je prišel neki tak gospod z zelenim klobukom iz Gornje Štajerske, preč pol leta zopet mlad gospodič iz Moravske Ostrave, ki prav tako kot prvi razum nemščine ne zna nobenega drugega jezika, — sedaj pa straši spet po Trbovljah v zadnjih dneh neki češkoslovaški državljan nemške narodnosti, ki se ponuja kot strojni inženjer za mesto obravodje Centralnih delavnic. Menjava je postalo pravilo, da mora Trboveljska preskrbiti vsakega po letu kakemu Švabu onkraj meje službo.

Predstojec članek ima namen informovati javnost in pred vsem našo vlado o razmerju Trboveljske družbe napram slovenskim inženjerjem. Le malokom bo namreč znano, da je pri vsem inženierskem štabu vseh njenih premogovnikov v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku Ojstrjem, Kočevju, Hudijami in Radeburgu danes en sam jugoslovenski inženjer! — In kdo so ti drugi? V Trbovljah n. pr. je 7 nemških, 3 čeških in dva madžarska inženjerja.

Cloveku se nehote vsili vprašanje: ali nimamo slovenskih inženjerjev? — O da, imamo jih in so bili tudi v službi Trboveljske družbe, še celo po prevratu — pa so šli po svetu, s trebuhom za kruhom za boljšim kruhom, kot jim ga je dala Trboveljska. Izkušnje pa, ki so jih pridobili, so že marsikoga odvrnilo od namere vstopiti v njeni službi. Edini še ostali Slovenec zapusti v par mesecih to in odide v Srbijo; je to žalostno dejstvo in zato treba v te razmere enkrat te-

meljito posvetiti, sicer bo prekasno in naši inženierski naraščaj ne bo dobil kruha na lastni grudi, ker bo vse zasedeno od tujecev.

Naj nam bo dovoljeno, pokažati javnosti, kako je postopala in postopa se danes trboveljska gospoda napram slovenskim inženjerjem. Vzemimo našega poslednjega »Mohikanca«, ki je po sedemdesetih službi prosil zvišanja svoje za tretjino manjše plače od državne službe; mimorede bodi omenjeno da dobiva mesečno 200 manj kot njegov kolega — Nemec, ki ima po letu manj prakse. Ker je šlo za povišanje plače Slovencu, je izjavil ravnatelj, da njegove prošne ne more priporočiti, ker baje asistent z manj kot enim letom prakse splošni porabljen; v precej nepričakovanih tujevih — Dva meseca pozneje pa je poveril isti ravnatelj istemu »neporabilivemu« asistentu vodstvu celega revirja, ter s tem odgovornost za življenje 600 jamskih delavcev — seveda pri dosedanji plači.

Takih primerov zapostavljanje bi lahko navedli še par ducatov; bagateliziranje slovenskih inženierjev pred delavci, pri reprezentativnih nastopih družbe in sploh v službi je bilo na dnevnem redu, tako da bi moral imeti dotičnik podplat mesto kože, če bi hotel vse te šikane mirno prenašati.

In kak namen naj ima tako postopanje? Jedro vse politike Trboveljske družbe je pač tole: z vsemi razpoložljivimi sredstvi odganjati domače ljudi toliko časa, da se jim vse skupaj zagnjusi in da si raje poščejo boljših, državnih služb v Sloveniji, Bosni in Srbiji, kamor nimajo dostopa tuji; na ta način pa se ohranijo mesta za vse one nemške in madžarske inženierje, ki v svoji domovini ne morejo dobiti službe.

Najboljši dokaz temu je izjava enega Nemca iz Ostrave, da domači dobil službo, pa je bil prisiljen sprejeti to, če tudi slabo plačano mesto. In tega se družba dobro zaveda; dobro ve, da ji ne manika tujih moči, ki so pripravljene za slabo plačo priti iz prenapolnjene laktotne Avstrije in iz onih držav, kjer Nemcem ni baš postlano z rožicami.

Naj bo to apel na našo vlado

ki naj stori vse, da bo naš inženierski naraščaj — tako rudarski, kot pričakovati bi bilo, da bi stavila deželna vlada ostrejše ovire pri nastavljanju Nemcov. Pred letom je tudi res meštarila Trboveljska z Brejčevim vladom, gledo na nastavljena nekega Avstrijca, a rezultat je bil kompromis, da se mora dotični nastavljene zavezati, da se tekmo dveh let nauči slovenščine »zur Dienstgebrauch! Mislimo, da te pogoj sploh ni noben pogoj, kajti če se kdo nahaja pol leta v tujini, se že nehote priuči dotičnemu jeziku »zum Dienstgebrauch«. To je vse, kar je dosedal storila vlada, da zacepi pritok nemških priseljev in zato se ne bomo smeli čuditi, če bomo imeli čez par let v srcu Slovenije preskrbovališe brezposelnih Nemcov in drugih tujecev, sršenovce gnezdo, ki se mu bo bal približati naš človek. Naše delavstvo pa bo komandirano od tujecev, ki našega jezika ne obvladujejo, kaj šele da b' čutili za delavstvo in ga vzdajali iz današnje posurovelosti h kulturi ter iz pijačevanja k blagostanju.

Naj vlada enkrat za vselej in s potrebnim povdankom prepove Trboveljski družbi vsako sprejema tujev ter na tej prepovedi konsekventno tudi vztraja. Imamo svojih ljudi dosti, v par letih bomo imeli nadprodukcijski inženierjev

Trboveljska bo sicer ternala, da nima inženierjev — toda to bo trajalo le tako dolgo, dokler ne bo ponudila takih plač, da bodo sprejemljive tudi za Jugoslovence t. j. da bo plačala enako kot druga podjetja oz. država. Dokler se je na ta način ne bo prisililo do sprejemanja domačinov, bo dobivala za one borce novce brezposelnih tujecev, kolikor bo hotela.

Stvar je aktuelna, nujna! Kaspar je rečeno, se bo to dne sprejelo onega 26letnega Nemca iz Ostrave kot šefa Centralnih delavnic v Trbovljah, dasi imamo starejšega zmožnejšega in last not least v vseh oddelkih vpeljanega domačina — ima seveda to kardinalno napako da je nač Slovenia. Odšel bo najbrž tudi on, raje kot da se pusti zano, stavljati napram tujev. — Nadaljnje bosta v naikrajšem času proti dve mestni obravodovi, in sicer v Hrastniku in Hudijami; baje ima Trboveljska reflektantov iz inozemstva dosti na razpolago!

Naj bo to apel na našo vlado

ki naj stori vse, da bo naš inženierski naraščaj — tako rudarski, kot

radosti, tiste solze, ki o njih ne veste, odok in zakaj prihajajo, ki se vam zde nepotrebuje in neumestne, ki jih hoče prikriti in se prikriti ne dajo.

Ali sta bili kdaj v veliki nevarnosti; ali v nesreči, ali v bolesti? In enkrat se je zgordilo nekaj — nevarnost, nesreča, bolest je prešla — smeh vas je prevzel, z vso svojo silo, smeh življenja, zmage, radosti; ali pa ste doživel velik dogodek, sredi skrb in žalosti je prišel neprizrakov, nenadoma. Pozdravili ste ga z veseljem, a po licih so se vam vlivale solze — solze boljšega obupa, spomina, hvaležnosti. Tako je bilo tisti dan v Pragi.

Ko se je Praga zjutraj prebudila, je bilo navadno jesensko jutro koncem oktobra — Praga še ni vedela, da je to njen dan. Vse je šlo, kakor po navadi, ne delo. V petih letih klanja, stradanja in nezadovoljnosti so se ljudje navadili, da so hodili počasi, megleno, slabotno; vlekli se so, kakor se je vlekla vojna brez zanimaljanja in navdušenja. Ob desetih pa so ljudje na ulici pospešili svoj korak, tramvali so drveli hitrej in živalnejše, kakor da je v njih oživel kri velikega mesta, in hišna okna so se začela obživiljati, še več: zasmajala so se. In na ulicah gre vsem na smeh. Se drevesa po parkih se smejajo. Kogar se reča, se smejajo; pozdravljajo se znanici in neznanici. In glej, s hišnih streh se smejejo že prve češke zastave.

Skoraj ni treba spraševati, kaj je. Vsi vedo: saj ni treba besedi: poglej obrazo, oči, ruke!

Avtstria je kapitulirala. Pet let

smečali! Kaj pet let! Stoletja in desetletja! In tu je to dan! Ta trenutek! Ta velikanski dogodek! Kdo naj ga pojmi, kdo naj ga razume v vsej velikosti! Vkljub vsemu pričakovovanju je v njem še toliko neizraznega in neizraženega. To je bil prvi ame.

Hitelj smo pred uredništvo »Narodne politike«, da vidimo z lastnimi očmi, črno na belem, ali je res, kar vedo že vse, kar pripravljajo vse in česar vendar ne se verjamemo, da je namreč Avstrija kapitulirala. Množica je velika in ktor ne veruje, hiti po stopnji nazivov v redakciji. Uredniki stote na stopnicah, smehljevajo pripravljajo, da je vse res, da je vse uradna.

»Za zdaj? To je to: kaj pa zdaj? Uradni so že tu, vojaštvo itd. In glej, že je snežni vojak svojo čepico, strgal nikelnasto gumb z napisom »K« in ga vrgel med množico. Smeh! In drugi store isto. Od vseh strani prihajajo vojaki, uradniki: gumbi leta po zraku na tla. Množica raste. Tam sledi trgu se sveti sv. Václav: v čistem, jasnom smeru žari njevič spomenik: visok, oživljen; množični kipi okoli njega, na spomeniku nekdo govori: smeh, smeh odmora po trgu. Vse hiti, vsem se mudri: jasenko solnce stije na Prago: polne, prvo polne svobode. Zvonovi položi drugačni glasovi, smeh in radost je v njih.

Onoldne se je Praga toliko odprala, da prvega predstevanja, da se je popolnoma prepričala in zavedla, da je res. In zdaj se je zasmajala na dolgo in

široko: stara karikatura, ki ji je bila že dolga v posmeh in zasmeh, — poseben od prvih batin v Galiciji — jo zdaj ležala končno v svoji lastni nezmožnosti na tleh. Kdo bi se ne smejal, nosebno, ko se je spomnil, kako resno je bilo včeraj vsa to, kar je danes tako smeno. Ob eni popoldne so množice zagrnile Vaclavski trg na dolgo in široko: orli so padali s hiš in njih ostanke so otroci obsehalni na lipe po trgu. Smeh, smeh! Stotisoč oči, ust, glasov in smieje: smeh se spreminja v pesem svobode. Po trgu niso razbiti orle; invalid je obesil medaljo na palico; vse, kar je bilo prej avstrijsko, vznesešo in sveto, pada sedaj z zasmehom na tla. Smeh se razvila čez vse mesto in vso dobro. Povzd je zo znana vesela vest.

Ob treh je privela množica godbo na trgu. Odtrgalna jo je od nekega vojščka pogrebna, ki je moralita iti z njo! Kaj sedaj? Kaj naj si zaigramo za ta veseli trenutek? Kaj drugrega kot »Prodanec! In še jo pesem radosti ekoložne: »Kaj veseli bl ne pelic Vesna množica je pela, rajala, plesala.

Po trgu se je valil sprevod za uredništvo. Treba je bilo sproti delati program; vsak se je pridružil tja, kjer je bilo najbolj živo. Saj se bil clovek objel vse to valujete ljudsko morje in vse svet obenem. Stari ljudje so stali v skupinah, utrili se s solzama in si stiskali roke. Treba je bilo čestitati v vselej zgodovinskemu dogodku. A komu bi čestital, ko smo vse enaki? Orli in nemški napisi so bili v par urah pospravljeni; nekaj jih je splaval pred

Uredništvo »Slov. Naroda« Knaselova ulica št. 5, I. nadstropje Telefon št. 34.

Dopise spremeni se podpisane in zadostno frankovane.

Rokopis se ne vrata.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.

V inozemstvu 65 par = K 2.60.

Poštnina plačana v gotovini.

strojni stavbeni — zrl v bodočnost | konkurenco s protežiranimi tujci zato ji kličemo: nobenega tujca več:

Politične vesti.

= Dnevní red demokratskega

kongresa v Beogradu. Dnevní red kon-

gra demokratske stranke z 30. t.

— v Beogradu obsegla te-te točke: 1.

Otvoriten govor predsednika glavnega

odbora Ljuba Davidovića. 2.

Poročilo verifikacijskega odbora o Šte-

vilu prispevki delegatov za kongres. 3.

Konstituiranje kongresa z volitvijo

predsednika, 5 podpredsednikov. 6

tajnikov in odbora za resolucijo. 7. O

zunanjí politiki demokratske stranke,

referent poslanec dr. Veljković.

8. Poljedelska politika demokratske stranke, referenta poslanca Pavle An-

đelić in Milan Pribićević. 9. Agrarna politika demokratske stranke. Referent minister dr. Hinko Kriza-

man. 10. Socialni politiki referent dr. Vekoslav Kukovac. 11. Statut demokratske stranke, referira poslanec dr. Voja Marinković. 12. O

dosedanju delovanju glavnega odbora demokratske stranke, referira poslanec dr. Ivo Krselj. 13. Razprava

o predlogih. 14. Debata in sprejem re-

solutiv o posmehih vprašanjih.

= Naš postnik v Budimpešti ni od-

potoval. Zagrebška »Riječ« poroča iz

Beograda, da je neresnična vest, da je

je naš postnik v Budimpešti zapu-

stil Madžarsko.

= Split proti povratku Habsbur-

janov. Po inicijativi napredne mladine

se je vršil v Splitu veliki shod proti

povratku bivšega cesarja Karla na Ma-

đarsko. Po shodu je množica priredila

velike manifestacije pred češkoslova-

škim konzulatom.

= Bolgarsko časopisje o atentatu

na ministra Dmitrova. Sofijski listi

brez razlike strank izrazijo svoje

bil tako globok kakor sedaj. In to po triletnem skupnem narodnem in državnem življenju! Mislimo, da ni treba tu omenjati, koliko to škoduje konsolidaciji naših notranjih razmer in našemu zunanjemu položaju. Naše narodno in državno edinstvo je rezultat dela in boja celih generacij in stoletij. In vse to ogroža sedaj lahkomiselna politika predstavnikov posamnih delov naroda. Navdušenost, ki smo jo imeli za ustvaritev skupne države Srbov, Hrvatov in Slovencev, je izginilo. Kakor se po vsakem viharju razčisti ozračje, tako se je tudi v našem političnem življenu po ustavnih borbi razčistilo mnogo do sedaj nejasnih stvari. Uzrok nezadovoljnosti hrvatskega dela je v naši upravi. Sedanj notranji minister Pribičević je rekel v hrvatskem saboru, ko je proglašil odcepitev od Madžarske in Avstrije, da bo glavna skrb naše države zadovoljnost naroda. Ako je zadovoljnost naroda bistvena naloga države, potem morajo naši državniki odstraniti vzroke narodne nezadovoljnosti in ustvariti podlago za solidno ureditev naših notranjih razmer. Mnenje g. Pribičevića, da v edinstvenem narodu ne more biti sporazumevanja, je pogrešno. Sporazumevanje mora biti celo med rojenimi brati, toliko bolj v narodu, ki do sedaj ni živel edinstvenega narodnega življения nego v različnih političnih in kulturnih razmerah. List pričakuje od konference predstavnikov hrvatskega bloka razjasnitve sedanjega notranjega položaja.

= Pričetek konference v Portorožu. Iz Trsta javljajo, da se je včeraj 27. t. m. formalno otvorila konferenca v Portorožu. Začetek razprave se je zaradi odstopnosti raznih delegacij odgodil na soboto.

= Spomenica češkoslovaškega duhovništva. Jednota katoliškega češkoslovaškega duhovništva v Pragi je podala apostolski stolici v Rimu s posredovanjem papežkega nuncija v Pragi obširno spomenico, v kateri prosi papeža, da bi znova vzel v pretres reformni predlog češkoslovaškega duhovništva in ga uslušal v prospeh cerkve. Jednota navaja razmerje češkoslovaškega duhovništva do Rima povsem v zmislu zgodovinskih dejstev, navaja vse krivice, ki jih je Rim kedaj storil češkoslovaškemu narodu in temeljuje vzrok, zakaj češkoslovaški narod kliče na odgovornost habsburški rod in Rim. V spomenici so obrazložene tudi "naloge in cilji, ki so stvorili Jednoto, nakar spomenica brani Jednoto pred sumnjičenjem, katero je navajala na njeno visoka hierarhija v Rimu.

Neodrešena domovina.

- Upravna preureditev v Južni Benečiji. Iz Rima poročajo da je bil predložen na merodajnih mestih v pretres načrt za pravo upravno neodvisnosti istrske in gorische dežele. Ali vlada je odklonila načrt in se povrnila k nazoru, da se ima obdržati sedanja pokrajinske ureditev. Zato je gotovo, da ne pride do kake širne preureditev, marveč samo podrejeni upravni deželi se bo oziral na tradicije. Obljubljali so veliko in lepo avtomomijo, dali je pa niso, in tudi ne kažejo volje, da bi jo kdaj dali.

- O umoru župnika Kadenare v Trebušu smo poročali na kratko. V svoji sobi je imel veliko razpelj in pod razpeljom so našli Kadenara mrtvega. Tri rane z nožem v srčnem stran so mu zadale smrt. Usta so mu zločinci zamašili, da ni moge klicati na pomoč. Na desni roki so mu odrezali tri prste, na katerih je nosil prstane. O zločincih ni nikogega sledu. Posestnik Andrej Levpušček blizu Trebuša je pripovedoval orožnikom, da je videl v sobotu tri sumljive ljudi, ki so ga vprašali kie se pride najhitreje do meje. Med prebivalstvom je vzbudil umor veliko ogorčenje.

znan komik in ravnatelj kabreta »Rokoc«, naznamo »svojemu zvestemu narodu, da se še ni odpovedal, ampak da sedi še vedno na prestolu v sestvi si zvestobe, ki so mu jo vedno izkazovali njegovi podaniki. Ta dovitip je vplival tem bolj, ker je Hašler že prej ob času znanih Sixtovih pisem prabil svoje ima za smeh proti »Korluc«.

Naravno je, da je bil zvezčer naval na sve kabrete, ki so ta večer razvili svobodno svoj humoristični program. Se ta večer se je vršil pogreb štirih zaveznikov, pele so se pesmi o Viljemu itd., kresali dovtipi. Smeh, smeh, smeh! V gledališčih radost in navdušenje... Prvič, prvič prvič...

Mi smo šli v znano slovensko vinarno v Moravske ulici. Bila je nobito polna. Pili smo v kuhinji. Iz gostilne je odmeval smeh, mi smo mieli domov. Kako je tam dolni na jugu?

Poročila listov so govorila o tem, da maršira Angleži proti Ljubljani. Druge vesti so vedele povedati, da je prog Maribor - Celovec že zasedla naša vojska. Naši vrli fanti! Francozi so v Trstu in na Reki. Želeli smo, da bi bili doma, da bi na lastne oči videli ta veliki polom, beg razbito armade, prihod zmagovalcev, veselje naroda. Res, težko si je predstavljati kak večjega, kakor je bila Praga, oni prvi dan - toda Ljubljana, - kako mora biti že tam, kaiti rot od morja do Prage, da daleč in dolgo bo trajalo, naredno bomo pozdravili prve zmagovalce na praznih ulicah. (Ti zmagovalci so se v nekaj dneh pojavili v obliku - izpu-

Občinski svet ljubljanski.

(Prva seja).

Ljubljana, 27. oktobra.

Danes ob 5. popoldne je bila v magistratni dvorani prva seja novoizvoljenega občinskega sveta. Na dnevnem redu so bile za popolno konstituiranje občinskega sveta določene formalnosti. Zanimivo perspektivo je nam odkrila debata o določitvi v volitvi posameznih odsekov. Govornik SLS dr. Stanovnik je skušal izpodbiti soglasne sklepe klubovih načelnikov glede poravnega stavlja. V važnih odsekih je zahteval večje klerikalno zastopstvo. Potom nominiranja so bili izvoljeni člani posameznih odsekov. Konstituiranje posameznih odsekov samih, da bi bilo omogočeno čimprejšnje redno poslovanje občinskega sveta, pa je bilo odgodeno. Oči svet. dr. Triller je v imenu JDS podal principielno izjavo, da demokratska stranka v sedanjem občinskem svetu vrši samo kontrolo in da to ne reflekteri v odsekih za načelnško mesto. Ta izjava je na večinski bloku takoj vplivala, da se niso mogli v bloku zastopane stranke zediniti glede načelnikov. V naslednjem podajamo:

Sejno poročilo.

Zupan dr. Perič je točno ob 5. uru otvoril sejo s kratkim, otvoritvenim govorom, poudarjajoč v par črtal gospodarski program, ki ga ima rešiti občinski svet in pozivajoč na skupno, složeno delovanje v prid ljubljanskemu prebivalstvu. Zupanovo načelo je: čim manj govoriti, tem več delati!

K prvi točki dnevnega reda: namanila predsedstva je omnil župan, da je občinski svetovalec Urbančič (NSS) prijavil svoj izstan in da je na njegovo mesto pozvan Riko Jug (NSS), za tega namestnik pa Vendelin Sadar. Dalje je omnil župan, da je za podžupana izvoljen Josip Ambrožič odločil to mesto z odstavkom na opozorilo pokrajinske vlade, da učitelj kot državni uradnik ne more prevzeti te funkcije, vsled česar je potrebljena.

Volitve novega podžupana.

Pri nato odrejeni volitvi je bilo oddano 39 glasov. Dobil je obč. svet. Riko Jug 22 glasov, 17 glasov je bilo praznih. Trije občinski svetniki so bili od seje odstavljeni. (Marn, Pirc in Melik.)

Seja občinskega sveta.

Na predlog obč. svet. Ivana Kocmura (soc. dem.) so bile redne plenarne seje občinskega sveta določene na vsak prvi in tretji torek v mesecu ob 5. uri popoldne. Odobren je bil v bistvu dodatni predlog obč. svet. dr. K. Trillerja, da se vrše redne seje že ob 3. v slučajih večnih gospodarskih, finančnih in komunalnih vprašanj.

Debata o volitvah v odseki.

Pri zadnji točki dnevnega reda: volitve posameznih odsekov (§ 55. obč. reda) je nastala o propornem številu članov in posameznih strank daljša, mirna, a za taktiko SLS zelo značilna debata, katero je provociral obč. svet. dr. Ivan Stanovnik z izjavo, da se SLS ne more zadovoljiti samo z dnevno manatom v devetlanskih odsekih, med tem ko ima JDS 4, JSDS 1 in NSS tudi 2. V magistratnem, šolskem, stavbnem in v upravnem odboru vodovoda in plinarne zahteva še po enega člana iz vrst SLS na ta način, da se število zviša na deset. Brez argumentov se je skliceval na § 55 obč. reda.

Zanimivo je bilo pri tej priliki dejstvo, da je dr. Stanovnik (SLS) skušal pri utemeljevanju gorenje zahteve batelizirati soglasne sklepe klubovih načelnikov, ki so bili že preje skleneni določeni proporci, koliko članov naj vložijo posamezne stranke v odseke. Billa je prva, tiba borbica!

Občinski svet. dr. Triller je odločeno ugovarjal temu predlogu, poudarjajoč, da je število članov v magistratnem odseku določeno v občinskem redu in da sodočtevilo ni običajno v nobeni parlamentarni korporaciji. Bilo bi na tudi kritično. Od 10 članov bi dobila JDS

ščenih italijanskih ujetnikov, ki so ponosno paradirali in so bili seveda predmet navdušenih občajev.

Zato smo blagovrali vse one, ki so doma res, smo si mislili, bo trpela dežela pod navalom baževe vojske, toda narodne straže bodo storile svojo dolžnost. In videli smo, kako plava nad našimi gorami velika svetloba, bela Svoboda, in kako jo na rod pozdravlja.

Tri dni se je radovala Praga v polnem smehu. Med tem so že prišle prve skrbi. Tretji dan se je začel na plakanju poziv: Narod češkoslovaški, vrni se k delu! In narod se je vrnil k delu. Mesto se je polnilo...

Največ dela pa je bilo na najvišjih mestih. Smeh je minil: Praga se je napolnila z resnimi obrazi. Treba je bilo delati, graditi, zidati. Ležje je bilo razbijati, zbijati dovtipe in smejeti se.

Vseklo leto se vrša z 28. oktobrom spomin na te smehi prvih dni. Ko bi se vrátili tudi smeh sam! Da bi mali pozbili na gnez in na slab vojlo! In bi morda vendarle videli, da se še vedno lahko zasmemo. In da ta smeh bolj razvedri življenje nego zdihovanje in tanjanje. In bi morda spoznali, da nam še ni našliš, da je treba malo dobre volje in počasi bo bolje.

Ako ni smeha odveč, kdo je krv? Ali ne naivečkrat mi sam? Dvignimo se vsaj v tem dnevu in vsekdanjih skrbi in se zasmemo pred svetom s ponosom jugoslovenskega državljanina v spomin na preteklost - pa tudi v misli na bodočnost!

Dr. L. L.

4 pri 18 mandatih in SLS 3 pri 10. Predloga, da ostane pri starem, od klubovih načelnikov dogovorenem klijedu. Ilkratu predloga, da bi se z ozirom na ukinjenje mestne včitnine odpravil direktori včitninskega zakupa in njega agende dodelile finančnemu odseku.

Obč. svet. Ivan Kocmar (soc. dem.) poudarja, da se število članov v odsekih ne more zvišati. Za graniči je število 9 določeno v občinskem redu.

Obč. svet. dr. Stanovnik je nato modificiral svoj predlog na stavbni, šolski in upravnem odbor vodovoda.

Obč. svet. Josip Turk (dem.) >Soglasne sklepe načelnikov preklicujete! Ni potrebna daljša debata! Ostane naj pri prvotnem sklepku!

Zupan dr. Perič je ugotovil, da je število članov 9 določeno. V vrstah SLS se so čuli ugovori.

Obč. svet. dr. Triller: >Konstatiram, da ja, če se prvi soglasni sklep klubovih načelnikov ne uveljavlja, vsakonadaljnje delovanje onemogočeno. Mirno izjavljajam v imenu stranke, da mora demokratska stranka konsekvenčno izvajati, če se tako prvi sklep prelomi.

Obč. svet. dr. Stanovnik: >Smaram sestanek klubovih načelnikov samo za posvetovanje. Več načelnik je vezan na klubove sklepe. Vztram!

Obč. svet. dr. Puc (dem.): >Predlog zadeve le SLS in NSS, ni pa na korist načelnikov, ki ga ima rešiti.

Obč. svet. Fran Kremžar (SLS): >Predlagam, da se v teh slučajih razmerje v korist SLS rektificira.

Obč. svet. Ivan Kocmar (soc. dem.): >Predlagam, da se seja za pet minut prekine, da se doseže sporazum. (Nesmisel! Ce pa ne drže sklepov!)

Seja je za pet minut prekinita. Po otvoriti dr. Stanovnik: >Ker je se je dosegel sporazum med SLS in NSS, odstopam od svojega predloga.

Občinski svet je po zaključeni debati sprejet od klubovih načelnikov osojeni propore mandatov. Klerikalci so bili nekoliko deprimirani. Sprejet pa ni bil predlog dr. Trillerja na uklanjanje včitninskega direktorja. Gledo zastopava v včitninskem direktorju je dr. Triller apeliral na lojalnost soc. demokratov, da odstopijo svoj mandat demokratom, ker oni kot najmnожja stranka imajo že itak župana v odboru.

Obč. svet. Ivan Kocmar je končno načelo mandat lojalno odstopil demokratom.

Volitve v odbose.

Dalje je bila zanimiva debata o konstituiranju posameznih odsekov. V imenu jugoslovenske demokratske stranke je obč. svet. dr. Karel Triller izjavil: >Demokratska stranka včasih v občinskem svetu sama kontrolo in nima name na reflektirati na predsedniško mesto v odsekih. Odseki se lahko takoj konstituirajo. Ta izjava je povzročila v večinskem bloku neorientiranost, kajti blok ni bil v položaju takoj izvesti konstituiranja spodaj navedenih odsekov, kamor so posamezne skupine odposlate sledete kandidate:

1. Magistratni odsek: dr. Triller, dr. Vl. Ravnhar, dr. Dinko Puc in Engelbert Franchetti (vs. JDS); dr. Ivan Stanonik in Fran Kremžar (oba SLS), Ivan Tavčar in Riko Jug (oba NSS) in Ivan Kocmar (soc. dem.).

2. Personalni odsek: dr. Karl Triller, prof. Josip Breznik, dr. Dinko Puc in dr. Vlad. Ravnhar (JDS), Janko Jeglič in dr. Ivan Stanonik (SLS), dr. Tone Jamar in Ivan Tavčar (NSS) in Ivan Kocmar (soc. dem.).

3. Finančni odsek: dr. Karl Triller, dr. Pavel Pestotnik, Rudolf Rozman in Ivan Frelih (JDS). Josip Pirc in Fran Orehek (SLS), Riko Jug in Josip Ambrožič (NSS) in Ivan Kocmar (soc. dem.).

4. Stavbni odsek: inž. Vl. Turnšek, dr. Josip Tičar, Josip Turk in Ivan Frelih (JDS), Ivan Ogrin in Tobija Pezdir (SLS), Fran Rupnik in Jakob Babnik (NSS) in Ivan Kocjan (soc. dem.).

5. Šolski odsek: prof. Jos. Breznik, dr. Josip Tičar, Jože Dežman in Fran Črnagoj (JDS), Janko Jeglič in dr. Ivan Stanonik (SLS), Josip Ambrožič (NSS) in Ivan Kralj (soc. dem.).

6. Obrtni odsek: Engelbert Franchetti, Ivan Jelačin, Ivan Bajželj in Ivan Benković (JDS), Ivan Ogrin in Ivan Srebot (SLS), Tone Malog in Jakob Babnik (NSS) in Ivan Kocjan (soc. dem.).

7. Ubožni odsek: Jože Dežman, Rudolf Rozman, Ivan Fröhlich, dr. Ivan Marn (JDS), Fran Kremžar, Vl. Burkelic (SLS), Karel Zorko in Fran Rupnik (NSS) in Anton Komac (soc. dem.).

8. Policijsko - zdravstveni odsek: dr. Josip Tičar, dr. Fran Orehek, Josip Turk in Rudolf Rozman (JDS), Tobija Pezdir, Viktor Adamčič in Josip Pirc (SLS), Fran Rupnik (NSS) in Ivan Kocjan (soc. dem.).

9. Aprovalčni odsek: Ivan Jelačin, Rudolf Rozman, Ivan Bajželj in Ivan Benković (JDS), Fr. Kremžar in Fran Orehek (SLS), Ivan Tavčar in Fran Rupnik (NSS) in Ivan Kralj (soc. dem.).

10. Upravni odbor vodovoda in elektrarne: inž. Viktor Turnšek, dr. Pavel Pestotnik, Ivan Bajželj

in dr. Karl Triller (JDS), Fran Orehek in Ivan Ogrin (SLS), Fran Rupnik in Jakob Babnik (NSS) in Ivan Kocjan (soc. dem.).

11. Uprava mestne uprave: Rudolf Rozman, dr. Marn, Josip Dežman in Josip Turk (JDS), Josip Pirc in Ivan Srebot (SLS), Riko Jug in Karel Zorko (NSS) in Anton Komac (soc. dem.).

kovnik Selby, italijanski polkovnik Au-zzoni in francoski polkovnik Hineux, da se poverijo o prisotnosti kralja Karla. — d Budimpešta, 27. oktobra. Madžarski dopisni urad poroča: Gledate veste o ukreplju male entente in o njenem ultimatu, ki je bilo, kakor se govor, danes izročeno madžarski vladni, se izjavlja s pristojnega mesta, da do danes večer madžarska vlada ni še dobila nobenega ultimata male antante.

— d Budimpešta, 27. oktobra. Domačna se, da bo bivši kralj Karl ostal interniran na Madžarskem, dokler ne bo Anglia v imenu antante objavila definitivne odločitve. Polkovnik Lehar in major Osztentburg sta zbežala v ciljini.

— d Budimpešta, 27. okt. »Magyar Ország« piše, da bo bivši kralj Karl interniran v Italiji na svojem posestvu v Parmi. Grof Andrássy je bil včeraj popoldne izročen mestnim zapornim v Budimpešti.

— d Budimpešta, 27. okt. Stranka malih posestnikov je priredila velike ovacije blvševemu poljedelskemu ministru Juliju Gombessu, ki je z načelno energijo nastopil proti razkrilju Karlu

in sodeloval pri vojnih operacijah, ki so onemogočile Karlov državni udar.

— d Budimpešta, 27. okt. »Seszate piše, da je razkrilj Karl izjavil, da so dobičkažljivi tuji pripravili njegov pohod proti lastnemu narodu.

— d Budimpešta, 27. okt. V Budimpešti vlada popolni mir. Zeležniški promet na progi Budimpešta-Györ je vzpostavljen.

— d Budimpešta, 27. okt. Na meja proti Jugoslaviji in Českoslovaški vlada mir. Ves železniški promet je popolnoma ustavljen.

— Budimpešta, 27. okt. Preteklo je skupina ljudi demolirala tiskarno »Atheneum«. Škoda znaša več milijonov.

— d Pariz, 27. oktora. (Havas) Poslanska konferenca je na današnji dopoldanski seji sklenila, da se mora razkrilj Karl ukrcati na toniško ladjo, ki je usidrana pred Budimpešto. Na tej ladji bo počakal na odločitev velesil glede kraja svoje internacije. Toninska ladja odplojuje v Galati, kjer bo z razkriljem čakala na odločitev velesil.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. oktobra 1921.

— Sprejem pri češkoslovaškem konzulatu. V srebrni dvorani hotela »Uniona« je danes ob 11. sprejemil g. generalni konzul dr. Otokar Beneš čestitke povodom obletnice osvoboditve češkoslovaškega naroda. Sprejem so se udeležili predstavnitelji vseh civilnih in vojaških oblasti. Prisotni so bili: kr. namestnik minister Ivan Hribar, župan dr. Ljudevit Perič z mag. ravnateljem dr. Zarnikom, delegat ministra finanč dr. Karel Šavnik, gradbeni ravnatelj inženier Klinar, vodja gozdarskega oddelka dvorni svetnik Rustija, šef oddelka za prospekt dr. Skrbner, šef oddelka za socialno skrbstvo Ribnkar, šef oddelka za trgovino dr. Marn, bivši deželnih predsednik dr. Janko Brejc, vodja oddelka za pravosodje dvorni svetnik dr. Babnik, predsednik viš. dež. sodišča Kavčnik, predsednik odvetniške zbornice dr. Danilo Majaron, predsednik trž. zbornice Ivan Knez, predsednik Slovenskega društva dr. Fran Tomišek, vsečuški profesor dr. Plemelj in dr. Iliešić itd. ter številne zastopnice narodnega ženstva, na čelu jih ga Franja Tavčarjeva. Generalni konzul dr. Beneš, ki je imel svečanost primeren nagovor, v katerem se je zlasti spominjal delovanja ministra Ivana Hribarja v Pragi ter je končno nadzavil predsednika češkoslovaške republike dr. Masaryku in Nj. Vel. kralju Aleksandru. Kr. namestnik Ivan Hribar je odgovoril na pozdrav ter posebno poudarjal važnost med Češkoslovaško in našo kraljevino sklenjene alianse in ugled, ki si ga je priborila bavši v zadnjem času mala antanta s svojim odločnim nastopom. Ob 13. je bila recepcija končana.

— 28. oktober. Danes pred tremi leti je dozoret sad stoljetne borbe češkoslovaškega naroda za svobodo in neodvisnost. S tem dnem je stopila Češkoslovaška v kolo samostalnih evropskih držav. In kakor so se preje borili Čehoslovački viktar ramo ob ramu in v najtejnješih stikih s svojimi južnimi brati Jugoslovenci, tako sta stopili tudi svobodna Češkoslovaška in naša kraljevina takoj ob vzhodu solnca svobode v nerazrušno zvezo, da si bratski za večne čase zasigurate proti vsem sovražnikom plodove stoljetne svoje borbe. Danes se ima ta zveza krekaliti tudi v ognju na bojnom polju, da bo ostala nerazdržna na vekov vede. In pod temi avspirančami praznimo danes Jugosloveni tretjo obletno češkoslovaške osvobodilne kličoč svojim severnim bratom kakor pred 3 leti: Zvestoba za zvestobo, kri za kri!

— Protest proti odcepitvi Bele Krajine od Slovenije. Z ozirom na razširjanje se vesti, da namernajo Belo Krajino odcepiti pod Slovenijo ter jo priklopiti karloški oblasti, so belokranjske občine, na čelu jih Crnometlje, sklenile proti tej nameni odločno protestirati. V protestu pravijo med drugim: »Po dolgi svetovni vojni je sledilo ujedinjenje in osvobojenje našega naroda. Z radostjo smo pozdravili ta veliki dogodek. Toda to našo radost je v zadnjem času potemnila vest, da mislimo merodajni krog resno na to, da odcepijo Belo Krajino od Ljubljane in Slovenije ter jo priklopijo eni izmed hrvatskih oblasti. Proti temu našemu mi Belokranjski je po stoljetnih stikih takoj zvezano s Kranjsko, zlasti pa z Ljubljano in Novim mestom, da teži goščarsko docelo k Novemu mestu in Ljubljani, vkljub temu da je v neposredni bližini Karljevca. 4.) Belokranjskemu prebivalstvu je bila in ostane tudi v bodoče Ljubljana središče in ogrišče kulture in vsega narodno-gospodarske življenja. Ker je torej belokranjsko prebivalstvo trdno prepričano, da je predpogoj njegove boljše bočnosti in predpogoj njegovega gospodarskega napredka edino v najtejnješi zvezi z ostalimi slovenskimi pokrajinami in z glavnim mestom Ljubljano, zato se nadeja, da bodo merodajni krog uvaževali njegove želje ter pustili Belo Krajino v dosedanji upravi.

— Sprejem pri vojnih operacijah, ki so onemogočile Karlov državni udar. — d Budimpešta, 27. okt. »Seszate piše, da je razkrilj Karl izjavil, da so dobičkažljivi tuji pripravili njegov pohod proti lastnemu narodu. Matere naj vzgojujejo svojo deco v ljubezni do vsega, kar je naše! — Odlikovan funkcijarji velesemljna. Ministrski svet je podpisal ukaz, s katerim se odlikujejo funkcijarji ljubljanskega velesemlja z redom sv. Save. Odlikovan so gg.: Fran Bočač, Dragotin Hribar, Vinko Majdič, Peter Kozina, dr. Valentij Krišper in še nekateri drugi. Ravnato sta odlikovana šefi oddelkov trgovinskega ministra v Zagrebu in v Ljubljani gg. Makslomovič in dr. Marn z redom sv. Save 3. razreda.

— Razsvetljiva glavnega kolodvora v Mariboru. Vpeljava električne razsvetljive glavnega kolodvora v Mariboru se je vsled nekega tehniškega pogreška v toliko zaskrnela, da se z novo razsvetljivo ne prične že 1. novembra, kakor je bilo projektirano, ampak še le sredi novembra. Vpeljava nove razsvetljive na celotnem kolodvoru velja več milijonov.

— Stanovanjsko vprašanje. »Uradni List št. 120 objavlja nov pravilnik o stanovanjih in najemnih zgradbah vobčne, ki je dobljil veljavo dne 28. oktobra in stopil na mesto pravilnika z dne 6. julija t. l., priobčenega v »Uradnem Listu št. 79. — Državni stanovanjski urad v Ljubljani bo zaradi čiščenja v dnevih od 31. oktobra do 2. novembra t. l. zaprt.

— Velik vrom. Ponoči 22. t. m. so neznani vromilci vdrli v hišo posestnika Jožeta Kukoviča v Dolnjem Leskovcu na Štajerskem in mu odnesli razno blago, običaje in perila v skupni vrednosti 12.000 K. Vromilci so popolnoma neznanici.

— Avto mu je padlo v obraz. Franc Petkovšek, kolarski mošter v Zaloški ulici je mešal anno. Pri tem pa mu je brzignilo avto v desno oko.

— Kolo mu je padlo na levo roko. Prince Pavel, pom. delavec v Dalmatiski tiskarni, je snažil neki stroj, pri tem pa mu je padlo kolo na palec leve roke.

— Spodrsnilo mu je. Janez Urh, delavec na Gozdu pri Kamniku, je šel na delo. Vsled novo zapadlega snega pa mu je spodrsnilo, ter je pri padcu udaril s komolcem leve roke.

— Požar na položnici. Danošni dan sicer še nista natankom dočlena, na vsak način pa se vrši sejem ali v drugi polovici meseca avgusta ali prvi polovici septembra. Natanki termin se bo v svrhu, da se more javnost že sedaj lahko potem ravnat, v kratkem objavil. Zanimanje za prihodnjeteletni ljubljanski velik semenj vzorcev je že sedaj zelo veliko in povsem soditi bo ta prireditve mnogo večja in obširnejša od letošnje. Dober sloves, katerega si je veliki semenj ob svoji prvi otvoriti tako v notranjosti države kakor tudi v inozemstvu priboril, jamči razstavljalcem in nakupovalcem tudi v prihodnjem letu za najbolje trgovske uspehe.

— Promocija. Promovirala sta na dunajski univerzi za doktorja večga zdravilstva gg. Makso Morič iz Bižnjega in Ciril Cirmam iz St. Vida nad Ljubljano.

— Za komandanta ljubljanskega vojnega okrožja je imenovan p. hotni polkovnik Milosav Živković, dosedaj poveljnik 3. pehotne podoficirske šole v likvidaciji. Do sedanjem komandant artiljerijski polkovnik Dušan Todorović je imenovan za artiljerijskega referenta pri komandi timoške divizijske oblasti.

— Rusko predavanje. V nedeljo, 30. t. m. predavata na Univerzi (soba št. 77) ob pol. 15. univ. profesarja A. Bilinovič in M. Jasinskij v ruskom jeziku o »Kongresu ruskih učenjakov v Pragi (10.—17. okt. 1921). Predavanje priredi ljubljanski oddelok društva russkih učenjakov v Kraljevini SHS. Vstopnina 2 dinarja; dijaki plačajo polovico. Ves dobiček je namenjen za podporo russkih dijakov v Ljubljani. Priporočamo našemu občinstvu, da se v velikem številu udeleži tega predavanja.

— Naše narodno ženstvo za idejo jugoslovenstva. V polni dvojini Narodne ženske zadruge v Splitu je imela znana narodna bosriteljica gospa Šiljak predavanje c našem političnem položaju. Njeno predavanje priča o odločnem jugoslovenstvu, ki preveva njen delovanje med bosanskim narodnim ženstvom. Med drugim je izvajala Mesto da pravilno razumemo veliko dobo osvobojenja in ujedinjenja, potrebo intenzivnega dela na vseh poljih, mesto da utrdimo temelje, da popravimo ono, kar so tuje uprave otrovale, mesto da gremo na deželo s širjenjem prosvete in morale, smo razvili strankarstvo plemensko borbo, versko nestrost. Oni, ki so najmanj storili za naše osvobojenje, oni, ki so pokorno služili bivši Avstriji, ti so danes največji Hrvati in največji Srb! Z ljubezni, slogan, edinstvonomo ohraniti ono, kar smo dobili od srbskih junakov in mučenikov.

Sokolskstvo.

— Otvoritveno slavnost Sokolskega doma v Sv. Lenartu v Slov. Gorici so vrši v nedeljo 30. t. m. Pričetek ob 19. uri. Spored: Pozdrav Sokolov. (Otvoritveni nagovor.) Predstava Milinskog, emeđejanka, pravljica »Volkušine. Po predstavi priredi društvo »Čitalničec v novih prostorih prosto zabavo in poslo.

Kultura.

Reportoir Narodnega glodalnega Ljubljani.

Drama:

Petak, 28. okt.: Oče B. Sobota 29. oktobra: Kozarec vede. B. Nedelja 30. oktobra: Ljubezen. Izven. Pondeljek 31. oktobra: Zaprt. Torek 1. novembra: Golgota. Izven. Sreda 2. novembra: Oče E. Četrtek, 3. novembra: Pečar strasti. Izven.

Opera:

Petak, 28. okt.: Proslava 28. oktobra dneva osvobojenja češkoslovaškega naroda. Izven.

Sobota, 29. oktobra: Boris Godunov. E.

Nedelja, 30. oktobra: Dalibor. A.

Ponedeljek, 31. oktobra: Zaprt.

Torek, 1. novembra: Evangelijek. Izv.

Sreda, 2. novembra: Boris Godunov. C.

Četrtek, 3. novembra: Vaška šola. Še herezada. D.

— Grob skladatelja »Lepo naše domovine. Novosadski proti Veljko Miroslavjević je pričel med Hrvati in Srbi akcijo za ohranitev pozabljivnega groba skladatelja »Lepo naše domovinec Josipa Runjanina. Njegov grob je na uspenškem pokopališču ter vesta zanj samo proti Miroslavjević in tamkajšnji grobar. Runjanin je kot Srb komponiral hrvaško narodno himno, - ki je sedaj last ne samo našega jugoslovenškega, ampak vseh slovenskih narodov.

Najnovejša poročila.

Naša generalna ofenziva v Albaniji.

— Skopje, 27. Naovelje komandanta skopljanske armije, generala Krsta Smiljanice je danes zjutraj naša, ob albanski meji koncentrirana vojska pricela s splošno ofenzivo proti Albaniji. Ofenziva je uveliča artilerijs z močnim koncentričnim topovskim ognjem na posamezne albanske pozicije, nakar je yshota z lahko prekorakom Crni Drin in zavzela nasprotno, strategično važne višine in gorske grebene.

— Beograd, 28. oktobra (Izv.) Današnja »Pravda« ima iz Skoplja kratko situacijsko poročilo: »Naše čete so prešle v ofenzivo, prekorakile so Črni Drin in zasedle strategično čelo ob Albaniji.

— Beograd, 28. oktobra (Izv.) Naše čete obdrže strategično čelo do rešitve albanskega vprašanja. Po zadnjih Paščevih poročilih iz Pariza, poteka rešitev albanskih mej za našo godbo.

— Skopje, 28. oktobra (Izv.) No Arnauti so v sektorju Pečko, peja izvršili včeraj s številnimi četami protinapad, ki je bil odbit. Naša artilerijska je je odbila z močnim koncentričnim ognjem vse napade albanskih čet. Kljub temu Arnauti v tem sektorju gonijo nove sveže čete v napad.

NAŠ KRALJ ELEKSANDER.

— Beograd, 28. okt. (Izv.) Telesni zdravnik kralja Aleksandra, dr. Subotic, se je vrnil iz Pariza v Beograd. Napram nerednu »Beogradskemu Dnevniku« se je izjavil: Njegovo Veliki Aleksander je sedaj popolnoma ozdravljen. Na nasvet zdravnikov pa je potrebno, da ostane kralj še nekaj dnevov v Parizu v svrhu operacije. Kralj Aleksander z velikim zanimanjem zasleduje razvoj političnih dogodkov v kraljevinji.

— Beograd, 28. okt. (Izv.) V političnih vladnih krogih je vzbudil veliko pozornost uvdvodnik današnjega »Trgovskega Glasnika« pod naslovom: »Kraljeva odštotnost. List odprtoto naglaša, da nasvet merodajnih krovov za kraljev odhod ni bil nikakor umesten. Vprašuje se, zakaj se zavlačuje njegov povratek, ker dejavnik povratka, do kralja obdrže, da je vse povod za razna tolmačenja. Poziva vlado, da je njena dolžnost, da dà narodu, ki ljubi svojega ustavnega vladarja, točna pojasnila o kraljevi odštotnosti. List zaključuje: »Nadejamo se, da kmalu pozdravimo v svoji sredi našega kralja, da polži prisege parlamentu in tako izvede zadnjo fazo ustavnega razvoja k državnemu in narodnemu edinstvu.

— REZULTATI NOTRANJEGA DRŽAVNEGA POSOJILA.

— Beograd, 28. okt. (Izv.) Današnji »Trgovski Glasnik« pričuje nekatere podatke o uspehlh notranjih državnih posojil. Podpisali so: a) pri zagrebških bankah 60.972.000 dinarjev in b) pri bankah v ostali Hrvatski in Slavoniji 14.280.000, tedaj celokupno v Hrvatski in Slavoniji 75.252.000 dinarjev; c) v Sloveniji 34.328.000; d) v Voivodini 39.907.000; e) v Bosni in Hercegovini 22.039.000; f) v Dalmaciji 6.168.000. V Srbiji sami je bilo podpisanih državnih posojil: a) pri beogradskih bankah 55.451.000 in b) pri bankah v Srbiji 16.601.600 din.

Raznočerstil.

* Pustolovčina vojnega begunci in roman lepe Italijanke. Nedavno je sarajevska policija aretirala vojnega begunca Miladina Kosoriča, zaupnika črnogorske Plameničeve vlade in francoskega komiteja v Budimpešti. Iz Gruža poročajo sedaj nastopne podrobnosti o Kosoriču in njegovih drugih ženih: Lepega dne se je pojavila v Gružu lepa mlada Italijanka, ki se je dopadla celo detektivu D., ki jo je ustavil. Italijanka se je legitimirala z brzojavko svojega Miladina iz Barsa, kamor so ga odpeljali v zapor. Kosorič je povabil svojo ženo potom italijanskega konzula v Splitu k sebi. Italijanski konzul ji je dal dvojni vizum: enega za Bar v Crni gori in drugega za Bar v Italiji! Lepa Italijanka je hči župana v Albavello. Njeni starši so dolgo preživili vojnega beganca Kosoriča. Poročil se je z njim v barski ruski cerkvi na podlagi izjave oficirjev črnogorske vlade, da je še neoženjen. Sam Plamenac mu je baje rekel: Kaj te brigata? Moreš se desetkrat ozentiti! Vprašanje je, kako je mogel Kosorič dobiti potni list za Jugoslavijo. Po izpovedbi njegove ženečke ga je izdal v Sarajevu neki njegov sorodnik. Lepa Italijanka vključno razocaranju še vedno vrči ljubiča svojega moža. Detektiv jo je spre-

mil v Bar in do parnika. Lepa Italijanka je s solzimi očmi prosila detektiva: Vi ga boste gotovo že videli, pojte mu, da ga ljubim. Tudi kos romantične ljubezni!

* Londonška ženska policija. Član American Social Hygiene Association, ki se je nedavno povrnih iz Angleške, trdi, da uspeh londonskih ženskih redarjev pokazuje potrebo več takih ženskih uradnic tudi v Ameriki. Londonška žopolicewoman izgleda navadno kot kombinacija avtoritete in prijaznosti, kar je ideal za vsakega redarja. Ona nosi iste elände kakor moški redar in je oblečena v enako dobro prikrojeno uniformo. Njen glavni cilj ni arretati, marveč preprečiti obnašanje, ki vodi do aretacije. V zadnjem letu so londonske redarice pozvalne na red preko 6000 deklet radi nagovarjanja moških na ulici. To samo po sebi ni značilno. Glavna vrednost teh opominov se izkazuje v dejstvu, da je deset od sto takih deklet svojevoljno zaprosilo za pomoč, da se rešijo pouličnega življenja. To število je nadenpolno in nindoma, da bi se moglo rešiti več deklet, ako bi bilo več redaric, ki bi pomagalo tem dekletom, da se povrnejo k poštenemu in koristnemu življenu.

* Pariška voda je bila vedno strah za Nemce, Friderik Veliki je pisal že svoječasno svojemu prijatelju d' Alain-

bertu: Vaša voda iz Seine ni dobra in je ne bi smeli pit. Zdravnik namreč menijo, da vpliva zelo slabno na želodec. Naša voda v Berlinu je zdrava in pitna. St. let pozneje pa je neki drugi Nemec spoznal, da je bila sodba Friderika Velikega popolnoma opravičena. Bilo je leta 1867., ko je prišel Viljem I. na pariško svetovno razstavo. Spremljal ga je znani nemški vojakovodja Moltke. Po ogledu razstave so odvedli pruskega kralja v Menilmontant, da mu pokažejo ravno dovršeni vodorod, ki ni bil napeljan iz Seine, ampak iz Dhurys. Ob tej prilici je ponudil mestni prefekt kralja in Moltkeju čašo vode. Ze drugi dan sta oba zbolela in imela hude krče v želodcu. Moltke je moral par dni ostati v postelji v Parizu in se je pozneje zaklel, da ne bo nikdar več pil pariške vode.

* Živa bitja na mesecu? Ameriški zvezdogled Pickering na hawardski univerzi je odkril bojo živa bitja na mesecu.

Darila.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca septembra t. I. slednje prispevke:

I. Podružnica: Podčetrtek 300 K; Lasko 1337 K; Zalec 2. 522 K; Rog. Slatina 3954 K; Trojane 36 K; Črnomelj m. 756 K;

II. Nabiralnik: trg. Jelačin, Ljubljana 105 K 64 v.; podr. Velike Lašče 395 K 15 v.; skupaj 500 K 79 v.

III. Obrambal sklad: Anton Čerjal, Ljubljana 160 K; deška ljudska šola v Studencih 200 K; U. J. U. v Rog. Slatini 1019 K; Milka Pernatova, Maribor 200 K; dr. Gancič, Beograd 400 K; dr. Pogačnik, Zagreb 400 kron; Marija Ažmanova, Litija v počasni pok. dr. A. Jensen 200 K; dr. V. Kocur, Ljubljana, mesto vence pok. sestri 200 K; Mimi Kovačeva, Stari trg, nabrala ob prilikli sokolskega izleta v počasni 70letnico dr. Iv. Tavčarja; Lojze Bizjak, Rog. Slatina nabral na fantovščini g. M. Mačka 600 K; za dr. Iv. Tavčarjev kamen: moška in ženska žentpeterska podružnica v Ljubljani 9484 K; splošno žensko društvo v Ljubljani 8000 K; Evgen Lah, mag. nadšvetnik, Ljubljana 200 K; Matko Kante, Ljubljana 200 K; skupaj 17.884 K. Za Iv. Hribarjev kamen: Lad. Pečanka, nadrav. Ljubljana 1000 K; Svetiša Lahova, mag. nadšvet. sopr. Ljubljana 200 K; moška in

ženska žentpeterska podružnica v Ljubljani 14.000 K; skupaj 15.200 K; skupno 37.200 kron.

IV. Razni prispevki: Ivanka Schmidt, Radeče, mesto vence pok. Terpino 200 K; V. Zablačan, Sv. Trojica 4 K; neimovan, Ljubljana 15 K; ga. Mrak, Ljubljana v počasni spomina svojega pok. moža 400 kron; Ivana Beg. Šoštanj, preplačila za razglednice 38 K; posojilnica v Mariboru 300 K; Ana Hudovernikova, Ljubljana, nabrala 930 K; »Slov. Narod« 1346 K; Splošna prometna banka, Ljubljana 300 K; Okrajni odbor Smarje pri Jelšah 400 K; Angelja Tičak-Heinricher, Ljubljana 200 K; Kmettska posoilnica v Ljubljani 20.000 K; skupaj 24.133 K.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Odgovorni urednik:
Ivan Podržaj.

Moški ženski plasč

skor. nov. se predra. Od 11. do 12. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7745

Skladisče

v sredini mesta se vzame lakov in les. Ponudbe pod Skladisče 7679 na upravo Slov. Naroda.

Kupim

staro Specerisko obravo. Ponudbe pod Specerija 7679 na upravo Slov. Nar.

Gospod nje!
Sredne starosti gospod iše za svoje podjetje izobrazeno, sredne starosti samostojno gospodinj. Ponudbe s skico pod St. 320 do 10. nov. t. i. poštni ležeč Semč, Belokrajina, Dolensko.

Perfektna šivilja

se išče za na dom. Ponudbe na poštni predel St. 89* glavna pošta. 7706

Meblovana sobo

z električno razsvetljavo, po možnosti v centru mesta. Išče gospod. Plača 600–800 kron. Nastopil bl. s 1. novembrom. Ponudbe pod Meblovanja soba 7710 na upravo Sl. Naroda. 7710

Začasna opustitev gostilne.

Obveščava vse cenj. goste in prijatelje, da opustita dne 1. novembra začasno gostilno Beograd ter se vljudo zahvaljujeva za mnogobrojni obisk. Zahvaljujeva se vsem cenj. gostom in prijateljem za naklonjenost.

V LJUBLJANI, dne 27. oktobra 1921.

Maks in Marica Sartory, gostilna „Beograd“ Žablak 3. Radi naraščajočega prometa išče uvezna in izvozna tvrdka z deželnimi pridelki

družabnika

z najmanj E. 500.000 vloge; aktivno sodelovanje se želi vendar ni pogoj. Cenj. ponudbe je poslati na uprav. Slov. Naroda pod „Velik promet“/7730 do 5. novembra t. l. 7730

Cvetličarna Viktor Bajt

Ljubljana, Šelenburgova ulica štev. 6

Največja izbira suhih umetnih in svežih

nagrobnih vencev.

Sveže cvetje vedno v zalogi.

7753

Prostovoljna dražba nepremičnin.

Dne 21. novembra 1921, dopoldne ob 9. uri se vrši v pisarni g. notarja Karla Pleiweiss v Novem mestu prostovoljna sodna dražba zemljišča vl. št. 555 k. o. Novo mesto, obstoječega iz parc. št. 21 stavišče s hišama št. 3 in 3 b v Novem mestu, z dvoriščem in parc. št. 4/1, 5/1 in 5/2 vrtov. Izključna cena 50.000 K.

Ostali pogoji prodaje se morejo vpogledati prig. notarju Pleiweiss. Okrajno sodišče v Novem mestu, odd. I., dne 24. okt. 1921.

Priložnostni nakup!

Dinamo

na onakolmenski tok (mirovno blago, izdelek Pichler, Weiz, Ref 500 Volt 230 Ampere 239 l. Stroj je še v obratu in se proda samo zaradi povečanja naprave. Vprašanja na Hauptmühle, Graz. 7752

Medić, Rakovc & Zankl

preje A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov. Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skiadišče: Novi Sad. Brzojevi: Merakl, Ljubljana. Telefon: 64.

Emajlni lak. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznano najboljša in zanesljiva kakovost: barve za oblike, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbonilne, steklarski in mizarški klej, pleskarski, slikarski in mizarški čopiči, kakor tudi drugi v to soko spadajoči predmeti.

MERAKL. Lak za pode. MERAKL. linoleum lak za pode. MERAKL. Emajlni lak. MERAKL. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Prodaja se enonadstropna hiša
z vrtom na periferiji, pripravna za vsako obto. Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 7735

Brusni les
(Schleißholz) kupil F. T. poštno ležeč Medvode. 7705

Enodružinska hiša
s 4 do 5 sobami, z vrtom, v Ljubljani ali okolici, se kupi. Ponudbe pod Enodružinska hiša 7676 na upravnštvo Slov. Naroda. 7676

Klobuki za dame
po zelo nizkih cenah pri modisti Iva Šiller, Kongresni trg 6.

Perfektna šivilja
se išče za na dom. Ponudbe na poštni predel St. 89* glavna pošta. 7706

Več boljših gospodov
se sprejme na dobro domačo hrano. Naslov pove uprava Slov. Nar. 7743

Gospodinčna
išče pisarniškega dela za popolanske ure. Ponudbe pod Delo 7747 na upravo Slov. Naroda. 7747

5.000 K nagrade
dobi oni, ki preskrbi stanovanje 2 sob in kuhinje v bližini Sv. Petra ali na Reševi cesti. Ponudbe pod Stanovanje 7746 na upravo Slov. Naroda. 7746

Opekarski mojster
z vedečno prakso, več vsakega, v obrstnici delu, išče za prihodnje leto službe. Ponudbe pod Opekarski mojster 7674 na upravo Sl. Naroda. 7674

Meblovana sobo
z električno razsvetljavo, po možnosti v centru mesta. Išče gospod. Plača 600–800 kron. Nastopil bl. s 1. novembrom. Ponudbe pod Meblovanja soba 7710 na upravo Sl. Naroda. 7710

Nov voziček
se predra. Hilšerjeva ul. 4

Uradnik
dober stilist in risar, išče za popolanske ure. Ponudbe pod Popolanske ure 7732 na upravo Slov. Nar. 7732

Sprejme se gospodinčna
tudi z dežele za trgovino, ki se razume nekoliko v šivanju. Je lahko begunka F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28. 7737

Sprejme se gospodinčna
na stanovanje, event. tudi na hrano. Istotam se sprejmeta dva gospoda na dobro domačo hrano. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7750

Iščem prodajalko
starejšo osebo z dobrim spricelovalom knitem, ki je zmožna v trgovini z mešanim blagom za takoj. Ponudbe na Hinko Humar, trgovce, Sv. Križ pri Litiji. 7751

Garnitura iz jamajškega medveda (Waschbär) se predra. Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 7735

Stanovanje
s prehrano za dijakinjo se išče proti dobremu plačilu. Dopisi pod Dijakinja na Aloha Company, anonimna družba z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 7749

Retka prilika.
Za grad u sredini Srema traži se kompanon ili skladiste, mesto za svaki posao odlično. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7749

Kontoristinja
samostojna slovenska in nemščina, izurenja strojepiska in stenografska, se takoj pod ugodnimi pogoji sprejme. Golet & Ko., tovarna kemičnih izdelkov, Ljubljana – Vič. 7741

Gostilničarji, pozor!
Proda se velik godbeni avtomat

Proda se posestvo,
obstoječe iz dveh zidanih hiš, dveh gospodarskih poslopov, 13 oralov gozdova za takojšnje posekanje, 7 oralov nivoj in travnikov. Posestvo leži tik ob glavni cesti, oddaljeno dve minuti od zeleniške postaje. Proda se za 110.000 dinarjev. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 7704

Zajčje kože
kupuje tovarna klobukov
„Sežir“ d. d. Škofja Luka. 7377

Vabijo se za jutri
v soboto in nedeljo vsi prijatelji domačih krvavih, jetnih in mesnih pečenih klobukov

Moste štev. 7.
Nudi se tudi dobra vinska kapljica. 7765

500 K nagrade
plača mirem in soliden gospod onemu, ki mu preskrbi v boljši hiši mesnečno sobo z event. celodnevno hrano. Soba z električno razsvetljavo ima prednost. Ponudbe pod Inženjer 7738 na upravo Slov. Naroda. 7738

Zajčje kože
kupuje tovarna klobukov
„Sežir“ d. d. Škofja